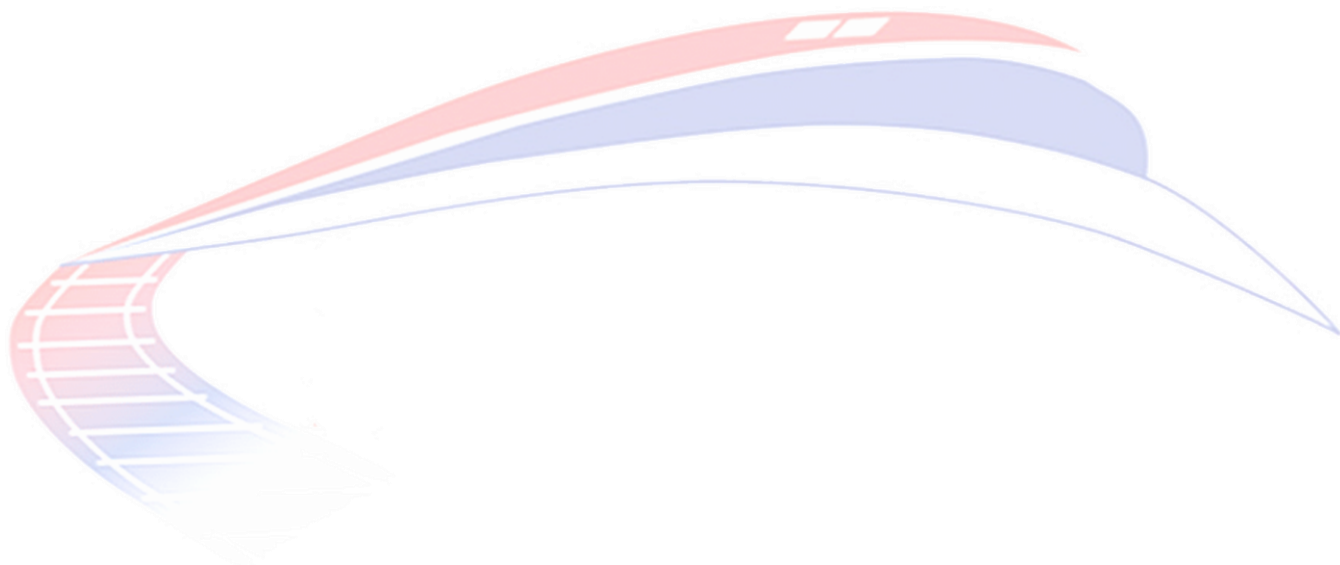

БИЛТЕН

ЈУБИЛАРНО 50. ИЗДАЊЕ
МАРТ 2026.

САДРЖАЈ

➤ МЕЂУНАРОДНЕ АКТУЕЛНОСТИ.....	3
➤ ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ ПРВИ УЧЕСНИК СА ЗАПАДНОГ БАЛКАНА У UIC ПРОЈЕКТУ „ИНДЕКС ОДРЖИВОСТИ ЖЕЛЕЗНИЦА“	3
➤ НОВИ ВОЗ ЗА БРУШЕЊЕ ШИНА НА БРЗИМ ПРУГАМА УСКОРО У КИНИ.....	4
➤ НОВА ПРАВИЛА ЗА ДОДЕЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ И МУЛТИМОДАЛНОМ САОБРАЋАЈУ ЕУ.....	5
➤ НОВИ СИСТЕМ ПОВЕЋАО ПРОДАЈУ ВОЗНИХ КАРАТА.....	6
➤ СВЕ ВЕЋА УПОТРЕБА ДРОНОВА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ СЕКТОРУ	7
➤ ЖЕЛЕЗНИЦЕ ЈАПАНА РАЗВИЛЕ СИСТЕМ ОТПОРАН НА ЗЕМЉОТРЕСЕ.....	8
➤ УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА.....	9
➤ САСТАНАК ГЕНЕРАЛНЕ СКУПШТИНЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ РОБНОГ КОРИДОРА	
➤ АЛПИ-ЗАПАДНИ БАЛКАН.....	9
➤ САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ SERAS ПРОЈЕКТА.....	10
➤ ОДРЖАН САСТАНАК SER ИНТЕРЕСНЕ ГРУПЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ.....	10

ИНФРАСТРУКТУРА ЖЕЛЕЗНИЦЕ СРБИЈЕ ПРВИ УЧЕСНИК СА ЗАПАДНОГ БАЛКАНА У UIC ПРОЈЕКТУ “ИНДЕКС ОДРЖИВОСТИ ЖЕЛЕЗНИЦА”

Учешће у бесплатном пројекту Међународне железничке уније (UIC), *Индекс одрживости железница (RSI)* за 2025. годину је завршено. У кампањи је учествовало 40 железничких предузећа из Европе, Азије и Пацифика, Северне и Латинске Америке, међу којима је и „Инфраструктура железнице Србије“ а.д. као једини учесник и чланица UIC са Западног Балкана.

Овај пројекат је важан за железнички сектор јер пружа стандардизован, специфичан алат за мерење, упоређивање и извештавање о учинку одрживости у односу на еколошке, друштвене и управљачке аспекте. Такође, омогућава компанијама да се ускладе са циљевима одрживог развоја Уједињених нација (SDG).

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. први пут се придружила пројекту, на иницијативу Центра за међународне послове, који је препознао његов значај за међународни рејтинг Друштва. Реализацију је предводило Одељење за заштиту животне средине, уз сагласност Наташе Јовановић, менаџерке за људске ресурсе и заједничке послове.

Највећи број поена ИЖС је остварила захваљујући усвојеним политикама и праксама Сектора за људске ресурсе, нарочито у домену родне равноправности и економског оснаживања жена, успостављеном правном оквиру за спречавање радне и финансијске дискриминације, као и већој заступљености жена на руководећим позицијама (SDG 5). Значајан допринос постигнут је и доследном применом политика безбедности и здравља на раду (SDG 8), као и ефикасним управљањем железничким и опасним отпадом (SDG 12).

Више од половине учесника остварило је оцену Б или Б+, док је око једне трећине учесника остварило оцену Ц и Ц+, што карактерише компаније које су усмерене ка достизању виших стандарда. Софтвер за обраду података прилагођен је специфичностима железничког сектора, међународно је признат и независно верификован. Наредни циклус учешћа у пројекту почиње у јуну ове године.

Извор: <https://uic.org/com/enews/article/results-of-the-rail-sustainability-index-2025-available-for-participants>

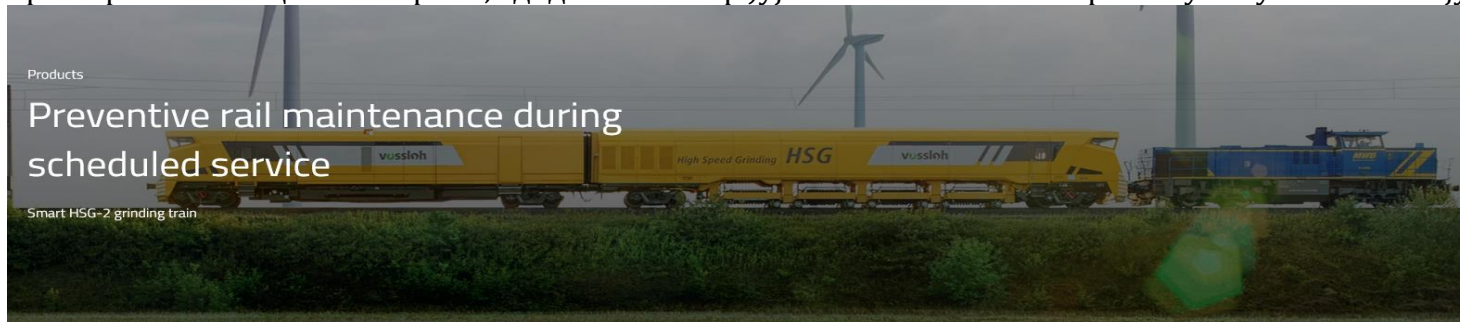
НОВИ ВОЗ ЗА БРУШЕЊЕ ШИНА НА БРЗИМ ПРУГАМА УСКОРО У КИНИ

Кинеске железнице су наручиле од немачке компаније **Vossloh** нови воз за брушење шина (**HSG-2**), намењен пругама за велике брзине. Ова набавка додатно јача примену превентивног одржавања у земљи са најразвијенијом мрежом брзих пруга на свету. Према наводима компаније, воз ће бити произведен у Хамбургу, а испорука је планирана за лето 2027. године.

Немачка компанија **Vossloh** истиче да је технологија брушења шина током протекле деценије постала кључна компонента одржавања брзих пруга на кинеској железничкој мрежи. Само током 2025. године, овом методом у Кини је превентивно третирано у просеку око 42.000 километара пруге, укључујући и поједине индустријске колосеке.

Кинеска мрежа брзих пруга тренутно се простире на приближно 50.000 километара и очекује се да ће премашити 70.000 километара до 2035. године. Проширење мреже прати програм превентивног одржавања осмишљеног да обезбеди поузданост железничке инфраструктуре. Овим се јасно указује колико је превентивно одржавање кључно за ефикасност брзих пруга. Нова наруџбина, услед проширења капацитета мреже, додатно потврђује висок ниво поверења у ову технологију.

Воз за брушење шина на брзим пругама (**HSG-2**) који се кроз радну брзину до 80 km/h флексибилно интегрише у ред вожње без обустава или додатних припрема колосека, представља револуционарни систем одржавања шина. Уклањањем само 0,1 mm површинског, очврслог слоја шине у раној фази, продужава се век трајања шина до 100%. Иновативна технологија омогућава непрекидно брушење до 60 km колосека, док интегрисани систем усисавања и одбијања варница минимизује емисију прашине и варницења.

Извор: <https://www.railwaypro.com/wp/china-orders-a-high-speed-rail-grinding-train-from-vossloh/>, <https://www.vossloh.com/en/home>

НОВА ПРАВИЛА ЗА ДОДЕЛУ ДРЖАВНЕ ПОМОЋИ У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ И МУЛТИМОДАЛНОМ САОБРАЋАЈУ ЕУ

Нове Смернице Европске комисије о државној помоћи за копнени и мултимодални транспорт (**LMTG**) и Уредба о групним изузећима за транспорт (**TBER**), усвојене су 16. марта 2026. године. Оне ће омогућити брже јавно финансирање одрживог транспорта, као и успостављање оквира државне помоћи који обухвата широк спектар мера подршке.

Ове мере имају за циљ подршку одрживим видовима транспорта, како за путнике, тако и за робу, и ступиће на снагу 30. марта 2026. године. Новим правилима замењују се смернице из 2008. године о државној помоћи железничким предузећима.

Нове одредбе обухватају све видове копненог транспорта који су одрживији у односу на друмски. У случају мултимодалног транспорта, барем један од коришћених начина транспорта мора бити железнички. Нови правни оквир за изузећа представља значајно поједностављење, омогућавајући државама чланицама да брзо одобравају помоћ када су испуњени услови без потребе за претходним одобрењем Европске комисије.

Извор: <https://www.railwaypro.com/wp/the-european-commission-adopts-new-state-aid-guidelines/>

НОВИ СИСТЕМ ПОВЕЋАО ПРОДАЈУ ВОЗНИХ КАРАТА

Заједница европских железница и инфраструктурних компанија (CER) саопштила је да су њени чланови који су усвојили нови систем резервације, продаје и дистрибуције возних карата (OSDM) известили о порасту међународне продаје до 75%.

План за OSDM покренут је 2021. године и има за циљ побољшање искуства путника на тржишту ЕУ. Недавно признавање OSDM-а у техничким прописима ЕУ (ревидиране Техничке спецификације за интероперабилност у области телематике) представља важан корак у његовом даљем развоју.

Остварена прекретница у 2025. години допринела је следећем:

- Већој доступности карата код различитих превозника, што значајно побољшава приступ прекограничним путовањима.
- Резервацији карата најмање шест месеци унапред, са појединим превозницима који продужавају могућност и до дванаест месеци.
- Прилагођеној платформи за размену информација која је оперативна и пружа доследне податке о путовању у реалном времену међу партнерским службама.
- Учешћу у Споразуму о наставку путовања (AJC), чиме се осигурава да путници могу стићи на своје одредиште без додатних трошкова у случају пропуштеног превоза.
- Усклађености већине железничких превозника кроз примену заједничких правила о пртљагу, картама за особе са инвалидитетом, превозу кућних љубимаца, као и ценовнику карата према старосним категоријама путника.

Извор: <https://cer.be/cer-press-releases/seamless-rail-ticketing-reaches-new-milestones>

СВЕ ВЕЋА УПОТРЕБА ДРОНОВА У ЖЕЛЕЗНИЧКОМ СЕКТОРУ

Дронови су се донедавно у железничком сектору углавном користили за инспекцију железничких мостова и других тешко доступних делова железничке мреже. Међутим, област њихове примене последњих година се значајно проширила на: организацију кретања великог броја људи, преглед снимака након инцидентата за потребе истраге, исклизнућа возова из шина, нерегуларности на колосецима и потрагу за несталим особама у железничкој области.

У том контексту, Удружење европске железничке полиције (**RAILPOL**) одржало је у Бриселу састанак са представницима Директората железничке полиције из састава Савезне полиције Белгије, посвећен употреби дрона у циљу унапређења јавног реда.

Коришћење дрона на немачкој железничкој инфраструктури

Састанак је одржан у оквиру Радне групе за јавни ред RAILPOL-а, а тема је била како коришћење дрона може да подржи процес доношења одлука у одржавању јавног реда и мира. Током састанка говорило се о размени најбољих пракси и демонстрацији рада дрона, као и о примерима њихове употребе у различитим оперативним сценаријима.

Подсећања ради, општи циљ рада RAILPOL-а јесте унапређење међународне сарадње у области превенције и управљања инцидентима, ефикаснија борба против прекограничног криминала, као и континуирано подизање нивоа безбедности у железничком сектору. председавајући Радне групе за јавни ред је представник Министарства унутрашњих послова Републике Србије.

Извори: [Linkedin/Federal Belgian Police/RAILPOL/,
https://enterprise-insights.dji.com/user-stories/deutsche-bahn-reidbahn-railway-construction-with-drones](https://enterprise-insights.dji.com/user-stories/deutsche-bahn-reidbahn-railway-construction-with-drones)

ЖЕЛЕЗНИЦЕ ЈАПАНА РАЗВИЛЕ СИСТЕМ ОТПОРАН НА ЗЕМЉОТРЕСЕ

Железничка компанија Источног Јапана (**JR East**) саопштила је да је развила иновативан систем отпоран на земљотресе, намењен брзим возовима **Shinkansen**. Циљ овог решења је значајно смањење ризика од исклизнућа воза у условима сеизмичке активности.

Систем се заснива на примени бочних сеизмичких амортизера, који ефикасно ублажавају и апсорбују енергију земљотреса. На тај начин се смањује љуљање композиције, јер амортизери „упијају“ снагу потреса, чиме се спречава оштећење конструкције воза и њено потенцијално урушавање.

Уређаји се уграђују између каросерије вагона и подвозја и омогућавају смањење ризика од исклизнућа за приближно 50%. Додатну сигурност обезбеђује систем раног упозорења на земљотресе, који омогућава правовремено заустављање воза већ при првим знацима потреса тла. Конструкција је осмишљена тако да ефикасно контролише бочно љуљање вагона током сеизмичке активности, чиме се значајно повећава стабилност композиције.

Повод за развој овог система било је исклизнуће воза 2004. године у префектури Нигата, изазвано земљотресом јачине 6,8 степени Рихтерове скале. Тај догађај је представљао први такав инцидент у историји комерцијалног саобраћања брзих возова у Јапану. Укупни трошкови програма процењују се на око 55 милиона евра, а реализује се у сарадњи са јапанским Институтом за техничка истраживања железница.

Поменути систем биће уграђен у нову генерацију **Shinkansen** возова серије E10, чији је дизајн развила британска компанија **Tangerine**. Ови возови ће достизати брзине до 320 km/h и биће опремљени најсавременијим безбедносним и технолошким решењима.

JR East паралелно уводи и паметни систем одржавања, способан да у реалном времену детектује потенцијалне кварове, што омогућава брзу замену компоненти и одржавање високог нивоа поузданости целокупног система. Тестирање нових композиција планирано је за 2027. годину, док се њихово увођење у редован саобраћај очекује до 2030. године. Инсталација сеизмичких амортизера спроводиће се фазно, у складу са динамиком увођења нових возова.

Извори: [Синкансэн серије E10: иновације и дизајн будућег - Railway Supply](#),
[Сейсмостойчивая система для Shinkansen в 2027 году - Railway Supply](#),

УЧЕШЋЕ ПРЕДСТАВНИКА ИЖС НА МЕЂУНАРОДНИМ САСТАНЦИМА

„Инфраструктура железнице Србије“ а.д. (ИЖС) је, као активни члан међународних железничких организација: Међународне железничке уније (UIC), Заједнице европских железница и инфраструктурних компанија (CER), Железничке мреже Европе (RNE) и Међународне организације за железничку безбедност (COLPOFER), наставила са учешћем на састанцима ових организација. Одређене међународне активности и већи део састанака су одржани у хибридном формату.

САСТАНАК ГЕНЕРАЛНЕ СКУПШТИНЕ ЖЕЛЕЗНИЧКОГ РОБНОГ КОРИДОРА АЛПИ-ЗАПАДНИ БАЛКАН

Alpine-Western Balkan
rail freight corridor

Састанак Генералне скупштине железничког робног коридора Алпи-Западни Балкан одржан је 12. марта 2026. године, у хибридном формату. На састанку је било речи о буџету коридора и финансирању за 2026. годину, плану

имплементације и инфраструктурним документима за 2027. годину, активностима C-OSS, као и ажурирању оквирног уговора о додели капацитета. Поред тога, дискутовало се и о придруживању нових чланова, у складу са ревидираном Уредбом о Трансевропској транспортној мрежи (TEN-T).

Наиме, железнички робни коридори су у фази проширивања и трансформације у Европске транспортне коридоре. Сходно томе, планирано је да железнички робни коридор Алпи-Западни Балкан буде проширен и да обухвати нове чланове – државе Западног Балкана, као и Италију, Мађарску, Бугарску, Грчку и Кипар – и да носи назив Западни Балкан-Источни Медитеран.

Завршни део састанка посвећен је организационим припремама за предстојећи састанак саветодавних група за железничке превознике и терминале на коридору Алпи-Западни Балкан, који ће бити организован у сарадњи са коридором Балтик-Јадран и одржаће се 22. и 23. априла у Луци Трст.

На састанку су у име ИЖС учествовали менаџер за саобраћајне послове и представница Центра за међународне послове.

САСТАНЦИ ЗА ПОТРЕБЕ SERAS ПРОЈЕКТА

Први састанак за потребе Радног пакета 2 у оквиру SERAS пројекта одржан је у марту ове године. Овај радни пакет укључује активности у вези са формирањем „Железничког савеза за вештине“, као и његовим управљањем, одрживошћу и стратегијом за вештине.

Током састанка је било речи о првом резултату задатка који се односи на дефинисање и усвајање структуре управљања Савезом, а чији је рок до краја маја. Документовани укупни резултати овог задатка се очекују до краја септембра.

Следећа тема је био задатак у оквиру којег ће се спроводити активности на успостављању „Железничког савеза за вештине“ и његовом проширењу. Овом приликом, дефинисана су следећа главна питања:

- На који начин су партнери на пројекту укључени у Савез;
- На који начин партнери на пројекту могу укључити друге актере како би се Савез проширио;
- Како се може консолидовати отворени простор за прихватање нових чланова из железничког сектора без ограничења;
- Потреба за сарадњом између свих актера у сектору;
- Како остварити трајни Савез након завршетка пројекта.

У наставку састанка, разматрана је могућност презентације пројекта на сајму *InnoTrans*. Генерална дирекција ЕК за мобилност је упутила овај предлог, те се очекује потврда учешћа, као и дискусија о типу презентације и садржају током наредног састанка координатора радних пакета на пројекту.

На крају састанка, дискутовало се о изради веб-сајта и платформе пројекта. Универзитет у Ђенови, као координатор овог пројекта, и консултант на пројекту су организовали и покренули процес подговарања за услуге веб дизајнера и техничке подршке у том контексту. Основна веб страница са информацијама о пројекту би требало да буде доступна у мају, а према плану пројекта, до краја године биће доступне функционална веб страница и платформе SERAS пројекта.

ОДРЖАН САСТАНАК CER ИНТЕРЕСНЕ ГРУПЕ ЗА ИНФРАСТРУКТУРУ

Састанак интересне групе за инфраструктуру (ИГ), у надлежности менаџера за транспортне послове ИЖС, одржан је 3. марта 2026. године у онлајн формату. Састанак је почео уобичајеним ажурирањем актуелних информација из институција ЕУ и активностима које CER предузима у циљу лобирања за интересе железничког сектора пред институцијама ЕУ.

Чланови су информисани о активностима Европског парламента и Савета по питању предлога Уредбе о војној мобилности, која има за циљ успостављање подручја војне мобилности широм ЕУ до 2027. године – као корак ка „војном Шенгену“, затим о ревизији Директиве о тежини и димензијама и текућем раду на Директиви о комбинованом транспорту.

Презентоване су информације о стратешком и политичком документу „Стратегија ЕУ за луке“, као и статусу Уредбе о управљању капацитетима у јединственом железничком подручју ЕУ.

У сегменту заштите животне средине и економских питања, кључни фокус је на прилагођавању железничке инфраструктуре климатским циљевима ЕУ до 2040. године и изазовима које носе строги еколошки прописи. Разматрани су проблеми ограничавања употребе одређених хемикалија и хербицида (глифосата) за одржавање пруга и потреба за ефикасним алтернативама које неће угрозити економичност пословања, као и ревизија ЕУ Директиве о процени и управљању буком из животне средине.

Ревизија прописа о управљању буком усмерена је на усклађивање са строжим циљевима ЕУ за значајно смањење броја људи изложених штетним утицајима транспортне буке, као и обавезу држава чланица да редовно ажурирају стратешке карте буке и доносе акционе планове, што представља додатни финансијски и оперативни изазов за железнички сектор.

Презентоване су актуелне информације о величини и облику наредног Вишегодишњег финансијског оквира за период 2028–2034, као и о потребама за финансирањем железничког сектора кроз Финансијски инструмент за повезивање Европе (**Connecting Europe Facility**).

У сегменту представљања активности и новости управљача инфраструктуре, представница Центра за међународне послове информисала је чланове о успостављању теретног саобраћаја на релацији Београд- Будимпешта.

У даљем току састанка учесници су информисани о текућем раду Коалиције генералних директора европских управљача инфраструктуре (**CER IM CEOs Coalition**), као и о наредном годишњем састанку управљача железничке инфраструктуре на високом нивоу (**HLIM**), који ће се одржати 18. новембра у Цириху. Наредни састанак Интересне групе за инфраструктуру ће се одржати 2. јуна 2026. године.